

غزه را بی خیال، رنگین کمانی‌ها را عشق است!

میلاد جلیل زاده
خبرنگار گروه فرهنگ

جشن فصل ریاض یا به عبارتی موسم الرياض، که اولین دوره‌اش در سال ۲۰۱۹ برگزار شد، با صرف هزینه‌های سرسام‌آور و اجرای برنامه‌های کاملا متفاوت، هر عصری از دنیای سرگرمی را به خودش راه داده تا بتواند نمادی از صعود یک شبه سعودی هادر دوران ولایتعهدی بن سلمان باشد و عربستان را به آنچه چشم انداز ۲۰۳۰ این کشور (رویه السعودية ۲۰۳۰) خوانده شده برساند. از تئاتر تا بوکس و از کنسرت موسیقی تا فستیوال غذا و خوراکی، همه‌جور برنامه‌ای را در این رویداد یک فصلی قرار داده بودند تا نگاه‌ها به عربستان سعودی ترمیم شود و دنیا ترفی یکباره و رعدآسای این کشور در دوره ولایتعهدی بن سلمان را باور کند و جدی بگیرد.

اما آیا اتفاقات به همین شکل رقم خورد و حاکمان سعودی را به اهداف شان رساند؟ تا به حال هیچ واکنش بین‌المللی تحسین‌آمیزی نسبت به موسم الرياض دیده نشده که بتوان آن را جدی گرفت و در عوض، سیل واکنش‌های انتقادی از جانب گروه‌های اجتماعی گوناگون به سمت آن سرازیر شده است. یکی از اولین اعتراض‌ها به رقص و آوازهایی بود که دختران نیمه برهنه در این مراسم اجرا می‌کردند و واکنش به آن، فضاسازی عمومی جهان اسلام را در بر گرفت. اوج این اعتراض‌ها جایی بود که یک گروه دخترانه کره‌ای به نام «Blackpink» برای اولین بار در ریاض، پایتخت عربستان، کنسرتی را در چهارچوب فعالیت‌های تفریحی موسم الرياض اجرا کرد که جنجال گسترده‌ای به راه انداخت و اتهامات علیه مقامات سعودی مبنی بر ترویج همجنسگرایی را بار دیگر سر

زبان‌ها انداخت. واکنش به صحنه‌های اینچنینی، تا جایی پیش رفت که اعراب و مسلمانان در شبکه‌های اجتماعی با لحنی طعنه‌آمیز و خشمگین می‌پرسیدند که آیا باورنات می‌شود این صحنه‌ها در زمین حرمین شریفین باشد؟ این اما همه ماجرا نبود. در سوی دیگر ماجرا، در داخل فضای اجتماعی عربستان، پولی که برای این مراسم هزینه شد، خشم گسترده‌ای را بین شهروندان مبتلا به مشکلات اقتصادی برانگیخت. تصور غالبی که از عربستان به عنوان کشوری بسیار ثروتمند و فاقد افراد فقیر در بخشی از افکار عمومی جهان وجود داشت، اینجا با صدایی که به هر زحمتی از اعماق و از جای دور از دسترس رسانه‌ها برای چندمین بار بلند شد، به چالش کشیده شد و می‌شود حدس زد که در آینده، چنین چالش‌هایی دامنه گسترده‌تری پیدا کنند.

بخش دیگری از واکنش‌ها به موسم الرياض متوجه طرح چشم‌انداز ۲۰۳۰ سعودی است که به نظر نمی‌رسد با این برنامه‌های نمایشی و گران‌قیمت، محقق شود. در چشم‌انداز ۲۰۳۰ سعودی، قرار است این کشور میزبان ۳۰ میلیون زائر حج عمره باشد حال آنکه به جای گسترش واقعی زیرساخت‌ها، جشنواره‌ای با محتوای همجنسگرایی و سرشار از رقص‌ها و برنامه‌های اروتیک در آن سرزمین برگزار می‌شود. یکی دیگر از مفاد اصلی در برنامه چشم‌انداز ۲۰۳۰، رسیدن عربستان به جایگاه نظامی قابل توجهی در منطقه است اما همزمانی موسم الرياض ۲۰۲۳ با یک آزمایش موشکی ایران، دستمایه طعنه‌های کاربران عرب به پادشاهی سعودی شده است. برای مثال علی‌هاشم که به عنوان مخالف حکومت سعودی شناخته می‌شود، در صفحه توئیتر خود با انتشار یک ویدئو نوشت: «درحالی‌که عربستان در موسم الرياض مشغول است، ایران و

لحظه پرتاب موشک حامل ماهواره قائم ۱۰۰ را ببینید.» اینها اما همگی در برابر گزاره‌هایی که عربستان را به خون‌شویی و عادی‌سازی کشتار مسلمانان در یکی از پرنهات‌ترین مقاطع تاریخ منطقه متهم می‌کنند، کم و کوچک به نظر می‌رسد. در صبح روز هفتم اکتبر ۲۰۲۳ طوفان الاقصی در غزه جهان را در بهت فرو برد و پس از آن تهاجم آنتی‌سرایلی به غزه آغاز شد که واکنش بی‌سابقه‌ای را از جانب افکار عمومی دنیا دریافت کرد. به‌رغم حمایت تمام‌قد دولت‌های بلوک غرب از رژیم صهیونیستی، خیابان‌های لندن و پاریس و برلین در سیل جمعیت حامیان فلسطین و معترضان به جنایت اسرائیل غرق شد. از هاروارد تا هالیوود، بخش قابل توجهی از جامعه آمریکا هم به این اتفاقات واکنشی معترضانه نشان داد و حالا عنوان می‌شود میزان همدلی با اسرائیل در میان جوانان زیر ۳۴ سال ایالات متحده، به ۲۷ درصد رسیده است؛ اما عربستان بی‌هیچ توجهی به این اتفاقات، جشن بزرگ تبلیغاتی‌اش را حتی به تعویق هم نینداخت. وقتی یک بازیگر مصری به نام محمد سلام اعلام کرد که تنها به دلیل حمایت از غزه و در اعتراض به بی‌توجهی عربستان نسبت به این موضوع، از شرکت در موسم الرياض کناره‌گیری می‌کند، ترکی‌الشیخ که مدیر این رویداد است، واکنش حیرت‌انگیزی نشان داد و گفت: «خون عربستانی‌ها برای من از باقی چیزها ارزشمندتر است.» اینها همه در حالی است که دیده‌بان بین‌المللی حقوق بشر هم عربستان را به برگزاری این جشنواره با هدف سرپوش گذاشتن بر نقض حقوق بشر در این کشور متهم کرده است. مجامع جهانی، حکومت سعودی را به نقض حقوق بشر متهم می‌کنند، جهان اسلام به هتک حرمت از سرزمین حرمین شریفین، جهان عرب به انفعال و کار نمایشی و عقب ماندن از

اقتدار نظامی ایران و به‌عنوان آخرین تیری که بر این پیکره فرود می‌آید، همه بی‌تفاوتی محض عربستان در قبال مسائل غزه و حتی پاسخ‌بخت‌آور ترکی‌الشیخ به اعتراضات در این خصوص را می‌بینند که تلویحا خون عربستانی‌ها را از خون مردم غزه رنگین‌تر می‌داند؛ حال آنکه در داخل خود عربستان، به دلایل اقتصادی، اعتراضاتی نسبت به این رویداد و هزینه‌های هنگفت آن وجود دارد. جشنواره‌ای که تنها آورده آن مسائل تبلیغاتی بود و نه در زمینه اقتصادی سودی به بار می‌آورد، نه باعث رشد در هرگونه زیرساختی می‌شد، حالا به لحاظ تبلیغاتی هم کارکردی کاملا معکوس با آنچه برایش در نظر گرفته شده بود پیدا کرده است. توسعه نمایشی و شیک نشان دادن غیرواقعی عربستان، مخفی کردن زباله‌ها در زیر فرش کتمان مشکلات اقتصادی و اجتماعی گسترده این کشور با ابزار ضریب دادن چند برابر به چند ویتترین پر زرق و برق، مغایرت صددرصدی رفتار عربستان با افکار عمومی جهان اسلام و دنیای عرب از یک سو و مجامع حقوقی و بین‌المللی از سوی دیگر، همگی معجزونی از چالش‌ها را سر راه آینده این کشور قرار می‌دهند که با هزینه کردن سخاوتمندانه پترودلار، نه تنها رفع نمی‌شود، بلکه عمق و پیچیدگی بیشتری پیدا می‌کند.

به‌عنوان مثال، همین جشنواره موسم الرياض را می‌توان در نظر گرفت که حاکمان عربستان، رقم دقیق هزینه‌های آن را اعلام نمی‌کنند چون شرمگین می‌شوند اگر بگویند هیچ دستاوردی در آن با مدیریت‌شان محقق نشده و هر دعوتی را فاکتورهای چند برابر خریده‌اند. همه این هزینه‌های بی‌حساب فقط برای این صرف شده که چهره پادشاهی سعودی، مترفی دیده شود و به محبوبیت برسد اما حالا باعث ایجاد یک نگاه منفی چندجانبه به عربستان می‌شود.

چراغ سبز سعودی‌ها به یک محصول رنگین‌کمانی؟

بلک‌پینک Blackpink یک گروه دخترانه کره‌ای متشکل از چهار خواننده است که در سال ۲۰۱۶ با اولین آلبوم خود به نام اسکوتران، به جهان معرفی شد. بلک‌پینک موفق‌ترین گروه دخترانه کره‌ای در سطح بین‌المللی است و حتی لقب بزرگ‌ترین گروه دخترانه دنیا هم از سوی نشریات معتبر به آنها داده شده است. اما یک نکته چالش برانگیز در مورد این گروه، همجنس‌باز بودن اعضای آن یا حمایت‌شان از همجنسگرایی است. اعضای این گروه با زیرکی تمام از اظهار نظر رسمی و علنی در این خصوص اجتناب می‌کنند اما حاضر نیستند همجنس‌باز بودن خودشان را تکذیب کنند. حضور گروه بلک‌پینک در عربستان و اجرای کنسرت در سرزمین وحی، افکار عمومی جهان اسلام را به مقایسه ناخودآگاه با آنچه در جام جهانی

جشن‌های ۲۵۰۰ ساله سعودی

به نظر می‌رسد صادرات نامحدود نفت و جمعیت محدود عربستان، این کشور را تبدیل به جایی کرده‌که همه در آن ثروتمند هستند. ادامه دار بودن وضعیتی که در آن خام‌فروشی عربستان به انباشت سرمایه انجامیده، پس از چندین و چند دهه به واقع باعث ثروتمند شدن این کشور شده است اما تصویری که از این کشور ارائه می‌شود، صرفا ساوای با شیوخی نیست که در صحرا قرقی‌بازی می‌کنند یا با ماشین‌های آف‌رود از تپه‌های شنی بالامی‌روند. بخشی از جامعه عربستان که معمولاً در تصاویر رسانه‌ها دیده نمی‌شوند، مدت‌هاست که در فقر مطلق زندگی می‌کنند و در طبقه متوسط که جزء این طیف زیر خط فقر نیستند هم یک سری مشکلات اقتصادی از جمله پایین آمدن شدید میزان مالکیت مسکن و از آن مهم‌تر، درصد بالای بیکاری وجود دارد. عبدالحمید

جشن خون‌شویی

۲۵ اکتبر اعلام شد که محمد سلام، هنرمند مشهور مصری به عنوان اعتراض به حوادث جاری غزه و بی‌تفاوتی عربستان نسبت به آن، از اجرای نمایش «از جد مصنوعی» که قرار بود در جریان جشن موسم الرياض به نمایش دربیاید، انصراف می‌دهد. سلام در ویدئویی که در حساب شخصی فیسبوکش پخش کرد، افزود که امیدوار بود موسم الرياض به تعویق بیفتد یا لغو شود یا اوضاع در نوار غزه آرام شود، اما هیچ اتفاقی از این دست نیفتاد. او با بیان اینکه عدم حضورش صرفا برای حمایت از مردم فلسطین بوده و نه چیزی دیگر، تصریح کرد: «به خوبی می‌دانم که هنریک پیام است و می‌توان به جای کناره‌گیری از شرکت در جشن، به اجرای نمایش رفت و از فلسطین حمایت کرد اما اتفاقات کنونی این حضور من در آثار کم‌دی مناسب نیست.» تعداد زیادی از ستارگان هنر و شهروندان عرب، مشتاق حمایت از محمد سلام بودند که برجسته‌ترین آنها نویسنده‌ای به نام عبدالرحیم کمال و بازیگرانی به نام‌های صبری فواز و امیر صلاح‌الدین هستند. در واکنش به این موج که در حال تنوره کشیدن بود، ترکی‌الشیخ که مسئول برگزاری موسم الرياض است، در حساب کاربری‌اش در فیسبوک نوشت: «نکته مهمی وجود دارد که فکر می‌کنم باید به وضوح مورد اشاره قرار بگیرد. اخیرا زیاد صحبت نکرده‌ام اما فکر می‌کنم اکنون در موقعیتی هستیم که صحبت کردن مهم است. در سال ۱۹۶۷ که کشورهای عربی به دست اسرائیل اشغال شدند، هیچ چیز متوقف نشد و در زمان جنگ لبنان هم هیچ چیز متوقف نشد و زمانی که کشور من هفت سال (با یمن) می‌جنگید، هیچ چیز متوقف نشد و خون عربستان برای من از هر چیزی ارزشمندتر است (دم السعودی اعلی‌لدی من‌ای‌ش‌ی).»

حرف ترکی‌الشیخ این است که ما در عربستان هیچ چیز را بر توسعه کشورمان ارجحیت نمی‌دهیم و این حرف خصوصا برای باورمندان

کردن آدم‌ها را زنید، جشن گرفتن تان پیشکش!

فعالان، حقایق مربوط به تخلفات و جنایت‌های این رژیم همچنان آشکار است. درحالی‌که در اکتبر ۲۰۲۲ فعالیت‌های مربوط به جشنواره بین‌المللی موسم الرياض آغاز شد، آل سعود تصمیم گرفت حداقل برای ۱۲ نفر حکم اعدام صادر کند و این‌گونه، تعداد بازداشت‌شدگان در معرض خطر اعدام به ۴۰ نفر رسید. براساس گزارش سازمان مذکور، در میان افرادی که در معرض خطر اعدام

قرار دادند، هشت نفر از جمله عبدالله الدارزی، جلال اللباد، یوسف المناسف، حسن زکی الفرج، عبدالله الحویطی، جواد قریریص، مهدی المحسن، علی السبیتی زیر سن قانونی هستند. اسناد و مدارک این سازمان نشان می‌دهد که اکثر بازداشت‌شدگان زیر حکم اعدام، از شرایط محاکمه عادلانه محروم بوده و مورد تخلفات شدید از جمله انواع مختلف شکنجه، بدرفتاری و محرومیت از

وکیل قرار گرفته‌اند. چندی پیش هم عفو بین‌الملل گزارش داد که عربستان سعودی در ۱۱ ماهه اول سال ۲۰۲۲ میلادی، ۱۴۸ نفر را اعدام کرده و حتی در ماه مارس، مقامات ۸۱ نفر را در یک روز اعدام کردند که بزرگ‌ترین اعدام دسته‌جمعی در چند سال اخیر است. از جمله اعدام‌شدگان می‌توان به ۴۱ نفر اشاره کرد که از اقلیت شیعه سعودی بودند.